

stand, hvori selv det christelige Væremøde ofte er blevet noget Mechanisk, et Haandværk, en Levevei, eller ogsaa frembringer man ved Tvangen Hykleri og Evtungethed, et Ubespil, som Luther kaldte det; men hvor det udbreder sig, der døer det aandelige Liv. Det er al- ligevel muligt, at Mange kunne finde en saad- an Tilstand ret tiltalende, selv om de endda kunne see endeel af de Mangler, jeg har fremhævet, idetmindste kan jeg ikke Andet end troe, at det maa være Tilfældet i de katholske Lande, men selv her maa det ogsaa være Til- fældet, hvis jeg skal slutte fra den Modstand, der er viist mod den Tanke, der ligger til Grund for dette Forslag. Seg for min Part kan derimod ikke betragte en saadan Tilstand paa den Maade; for mig ligner den meget mere en kalket Grav end en god Bygning, og for en saadan Christendom, ja, man behøver ikke en- gang at stille sig paa Christendommens Stand- punkt, for et saadant aandeligt Liv vilde jeg langt foretrække en aaben og ærlig Fornægtelse af Landens helligste Arv. Seg vil i denne Henseende gjøre Digterens Ord til mine: „Den Hedning gav jeg gjerne Guds Fred, der led for sin Tro som en Hund, den Christen smed jeg i Dyndet ned, der kun havde Troen i Mund.“

Men, siger man, alt dette kunde gjælde i Tiden før 1848, da vi havde en Statskirke, nu derimod gjælder det ikke længere, nu have vi jo en Folkekirke, nu have vi Religionsfrihed, nu er der ingen Tvang i Religionsfager, En- hver kan jo, saaledes sagde ogsaa den ærede Rigsdagsmand fra Kjøbenhavn (D. Müller), træde ud af Folkekirken. Det gjør mig ondt, jeg kan ikke være af den Mening; jeg vilde ønske, det virkelig var saa, at vi havde Frihed, men jeg kan i denne Henseende henvise til nogle Uttringer af den ærede Rigsdagsmand for Hol- bel Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Han erklærede, saavidt jeg veed, i 1849, at saalænge vi her i Landet havde en Disfenterlov, saalænge havde vi ikke fuld Religionsfrihed. Han er- klærede ifjor (saavidt jeg husker, var det idet- mindste omtrent hans Mening), at saalænge der her i Landet var sat en Pengebøde paa at gaae ud af Folkekirken, saalænge var der ikke sand Frihed dertil. Jeg troer, at vi i alt

Væsentligt endnu have den gamle Statskirke, denne Kirke, som i den grundlovgivende For- samling til saa stor Forførbelse for Mange, der havde levet under den, blev af den nuvæ- rende Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) kaldet et Tvangs- huus. Tvangen er bleven finere, det skal jeg indrømme, men den er maaskee derfor ikke bleven mindre farlig. Seg troer, at selve det foreliggende Lovforslag viser, at der er mange Tilfælde tilbage i Folkekirken, hvor man ud- øver en borgerlig Tvang mod Medlemmerne, hvortil man ikke er berettiget. Seg skal ikke gaae ind paa alle disse enkelte Punkter, de ere allerede meer end tilstrækkeligt omtalte, men jeg skal dog tillade mig at nævne et Par af dem. Hvor er det enten i den hellige Skrift eller i den lutheriske Lære nogeninde blevet be- falet, at man skal vie Hægtefolk i Kirken? Og hvor er det nogetsteds befalet, at man skal for- lange et saadant Løfte af de Unge i en Alder af 14—17 Aar som det, vi kræve? Mig vit- terligt findes intet Saadant befalet, og hvad man paahyder eller forbyder ud over, hvad der er paabudt eller forbudt af Gud, det bryder den christelige Frihed; saaledes omtrent troer jeg det er, Luther selv har udtalt det.

Da Forhandlingerne ere saa langt frem- rykkede, skal jeg ikke dvæle ved det første af disse Punkter, men det andet synes mig ikke der er blevet sikkert den Opmærksomhed, som det fortjener, og det skal jeg derfor tillade mig at udtale mig nærmere om, saameget mere som den ærede Rigsdagsmand, der først havde Ordet, henvendte sig angaaende det til hver enkelt Rigs- dagsmand især. Han spurgte hvert enkelt Med- lem, om de ikke havde aflagt Confirmations- løftet af en Hjertens Trang, eller, hvis de ikke havde gjort det, om de da ikke tænkte tilbage paa denne Dag med Paastjonnelse af alt det Smukke, som den frembød. Jeg skal nu dertil ganstke bestemt svare: Nei. Jeg erindrer ganstke vist min Confirmationsdag, og jeg glemmer den nok aldrig, men jeg kan ikke tænke tilbage paa den med Anerkjendelse, jeg kan kun tænke til- bage paa den med en inderlig Harme over den Tvang, som paa den Dag blev udøvet imod mig. Jeg husker heelt vel, at det kostede mig